

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. I. Quid sit Iuramentum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

bus, (licet materialiter tantum) sic maledicant; præsertim in faciem: quia est grave contra debitam reverentiam. *Bald. l. c. v. inf. l. 5. c. 3. d. 6.*

XI. In ira usurpare Dæmonem, sine imprecatione non est per se peccatum: assidua tamen ejus nominatio non decet Christianum, & ratione scandali posset esse gravis. *Laym. l. c.*

XII. In confessione exprimenda est qualitas blasphemie; videlicet utrum contra Deum, an Sanctos fuerit: illas enim specie differre est probabile secundum *Suar. Sanch. Reg. Azor. Laym. Dian. tom. 1. R. 50. Lugo d. 15. n. 2. 17.* contrarium tamen tenet *Trull. l. 1. c. 11. d. 2. n. 5.* cum *Dian. p. 1. tr. de circumst. R. 39.*

CAPUT II.

De Juramento.

DUBIUM I.

Quid sit Juramentum?

Resp. Juramentum est invocatio tacita vel expressa Numinis divini, tanquam primæ & infallibilis veritatis, in testem alicujus rei. Hæc autem invocatio in eo consistit, quod jurans, quantum in se est, cupiat ac velit, Deum id quod jurat testari, & manifestare. (si & quando nimirum illi placuerit, sive in hac vita, sive in altera) tanquam, quod ab ipso Deo sit cognitum, & verum. *Ita communiter Doctores, S. Thom. 2. 2. q. 89. a. 1. Bonac. d. 4. q. 1. p. 1. Sanch. 3. mor. c. 1. Laym. l. 4. tr. 4. cap. 1.*
Unde resolvitur.

I. Quoad

I. Quoad forum internum, jurat quisquis interiorius intentionem habet, sive formalem sive virtualem, & invocat Deum in testem, sive his, sive illis verbis ac signis, sive etiam nullis usu sit; ita ut, si quis utatur verbis nullo modo importantibus juramentum, & is tamen ea putet esse juramenta, verè juret; & contra. *Suar. l. 1. c. 1. Sanch. l. 3. c. 1. Laym. l. 4. tr. 3. c. 1.* Quoad forum autem externum quam formulæ jurandi rationem habeant, ac proinde, quæ verba licitè usurpari in conversione possunt, patet ex sequentibus.

II. Quando dubium est de jurantis intentione, judicari solet secundum communem acceptationem verborum, quibus est usus.

III. Veram rationem juramenti habent hæ formulæ: *testor Deum, vel invoco Deum in testem. I. tem, Aufß meinen Eyd: bey meinem Eyd:* nisi aliud de usurpantis intentione constet: quia multi ita loquuntur, v. g. *Ich schwere dir ein Eyd: vel bey meinem Eyd/hoc vel illud faciam,* quorum tamen mens non est seriò id jurare, sed tantum iracundè, & gravius affirmare. *Laym. l. c. c. 2.*

IV. Fides à Sacerdotibus loco juramenti exigi solita per eorum consecrationem, uti & formulæ illa Principum, *bey unsern Fürstlichen Ehren/und Treuen/* etsi non sint juramentum, tamen in foro accipiuntur loco juratæ promissionis; uti & si personis illustribus vel nobilibus dicatur, *bey meinen Adeltichen Ehren/Treuen und Glauben.* *ay. Laym l. 2. cap. 2.*

V. Formulæ hæ, *Deus novit, Deus testabitur suo tempore, coram Deo loquor, Deus novit omnia,*

maia, Deus videt meam conscientiam, censetur tantum narrative proferri, non invocative, (atque adeo non sunt juramenta) nisi aliud constet, aut ex circumstantiis probetur. *Laym. l. c. 4. Bon. q. 1. p. 2. ex Suar. Less. Sanch. &c.*

VI. Non sunt juramenta, quæ dicuntur per modum sponsonis, v. gr. expono caput meum, amputentur mihi aures si ita sit, &c. *v. Sanch. l. c. 2. 42.*

VII. Non verè jurat, qui ut juramentum coactus vitet, dicit se jurare per omne id, per quod potest: quia cum nulla res sit, per quam absq; necessitate jurare licitè possit, censetur per nihil jurare intendisse.

VIII. Non sunt juramenta, (quod Confessarii & Catechistæ moneant, ne ex erronea conscientia peccetur) verè, certè, in veritate, fide boni viri, per fidem meam, fide boni Christiani, vel Sacerdotis, vel Regis; per conscientiam meam, super conscientiam meam, &c. ut habet *Less. c. 42. d. 1. Bonac. l. c.* quia tantum significant illum loqui ex dictamine conscientiæ, & notitia veritatis; nec in testem adducitur Deus. Effet tamen juramentum, dicere, per fidem Catholicam, per S. Evangelium, quia tunc censetur in testem adduci illius fidei & Evangelii auctor. *v. Laym. l. c.*

IX. Non jurat, qui dicit tam verum est, quam sol lucet, quàm hic sedeo, ambulo, &c. Unde etsi comparatio falsa sit, tantum est mendacium, cum nullus in testem invocetur. Idem est, si dicas, quod dico est Evangelium, est instar fidei, est de fide, &c.

X. Quam

X. Quamvis hæc & similes comparationes; (tam verum est, quàm Deus est, quàm Christus est in Venerabili Sacramento, quàm verum est Evangelium: item, tam sum innocens, quàm B. Virgo, vel Franciscus; &c.) communiter videantur continere juramentum cum blasphemia, id tamen non satis apparet, quia nullus in testem invocatur. Neque videtur esse blasphemia, si sit verum, & animus proferentis sit significare tantum similitudinem; ut sensus sit, hoc esse verum suo modo, sicut alterum est verum suo modo. Tum verò esset blasphemia, si usurpans intenderet significare, tantam esse (secundum æqualitatem) in suo dicto certitudinem, quanta est in ea veritate fidei. *Sanch. 2. mor. c. 31.*

XI. Non est juramentum, cum quis jurat per creaturas, in quibus nihil divinæ bonitatis specialiter elucet: quia tunc non censentur adduci cum relatione ad Deum, ut si dicas: juro per hanc barbam; vestem, &c. Censetur autem juramentum, cum fit per creaturas nobiliores, cum per eas tunc accipiatur earum Creator, ut qui in iis singulariter residet, ac relucet, sic v. g. dum juratur per cælum, intelligitur illius habitator; dum per terram, is, cujus hæc scabellum; dum per templum, is, qui ibi colitur, dum per aliquod Sacramentum, is, qui instituit; dum per crucem, is, qui in ea fixus est, dum per Evangelia, ea tangendo aut nominando, is, cujus ea verba sunt, *Bon. q. 1. p. 1. n. 4. ex Suar. Sanch. ll. cc.*